

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 27. februára 1995 predbežne prerokoval návrh [REDAKOVANÉ], bytom v [REDAKOVANÉ], zastúpený JUDr. Jánom Palkovičom, komerčným právnikom, so sídlom v Bratislave, Drieňová 15 vo veci porušenia základných práv konaním a rozhodnutím Obvodného súdu Bratislava 2 a Stavebného bytového družstva v obvode Bratislava 2, a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie jej základných práv postupom a rozsudkom Obvodného súdu Bratislava 2 v konaní č. 9 C 282/91 o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

2. Návrh [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie jej základných práv postupom a rozhodnutím Obvodného súdu Bratislava 2 v konaní č. 15 C 58/93 a 16 C 177/93 o d m i e t a pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky.

3. Návrh [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie jej základných práv rozhodnutím Stavebného bytového družstva v obvode Bratislava 2 BÚ/276/94/OT/SB z 10. februára 1994 o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

4. Návrh [REDAKOVANÉ] v časti namietajúcej porušenie jej základných práv konaním Stavebného bytového družstva v obvode Bratislava 2 o d m i e t a pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

██████████ vo svojom podaní z 19. septembra 1994 označenom ako "Návrh na preskúmanie nesúladu predpisov a sťažnos- ti na porušovanie zákonnosti" navrhovala, aby Ústavný súd Slo- venskej republiky vydal nález, v ktorom by konštatoval, že kona- júci Obvodný súd Bratislava 2, ako aj Stavebné bytové družstvo v obvode Bratislava 2 nepostupovali v konaní a svojom rozhodovaní v súlade s právnym predpisom, čím u nej, ako navrhovateľky a sťažovateľky došlo k porušeniu základných občianskych práv. Pri

podaní svojho návrhu a formulovaní jeho petitu vychádzala, ako sama píše, z ustanovenia čl. 127 a čl. 130 ods. 3 Ústavy Sloven- skej republiky a z oprávnenia, ktoré jej poskytuje ustanovenie 18 ods. 2, 49, 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov. Podľa pisateľky po- dania postup súdu, ako aj Stavebného bytového družstva boli nezákonné z dôvodov, že tieto ich postupy odporujú, resp. sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 21 ods. 3, čl. 23 ods. 1 a 2, čl. 41 ods. 1, 3 a 5), ako aj s ústavným zákonom, ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd (čl. 1, čl. 10 ods. 2). Tento návrh bol doplnený podaniami z 26. októbra 1994 a z 27. novembra 1994, v ktorých navyše uviedla, že bolo porušené jej právo upravené čl. 20 ods. 3 druhá veta ústavy, čl. 7 ods. 1 prvá veta a tiež čl. 12 ods. 1 prvá veta Listiny základných práv a slobôd. Ďalej uviedla, že ko- najúci súd a Stavebné bytové družstvo konali v rozpore so záko- nom, čo je v rozpore aj s čl. 144 ods. 1 ústavy.

Svoje návrhy adresované Ústavnému súdu Slovenskej republiky odôvodňovala tým, že Obvodný súd Bratislava 2 svojím konaním a rozhodnutím vo veci sp. zn. 9 C 282/91 a sp. zn. 15 C 58/93 a sp.

- 3 -

zn. 16 C 177/93 tým, že nepostupoval tak, ako podľa pisateľky podania postupovať mal (podrobne zdôvodnila svoje právne názory na riešenie vecí týkajúcej sa užívacieho práva rozvedenej manželky, ktorá po rozvode manželstva zostala bývať v družstevnom byte nadobudnutom bývalými manželmi počas trvania ich manželstva) porušil nielen už spomínané základné práva pisateľky upravené v citovaných článkoch ústavy, ale aj článok 144 ústavy, podľa ktorého sú sudcovia pri rozhodovaní nezávislí a sú viazaní len zákonom.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") je príslušný ochraňovať ústavnosť spôsobom, ktorý upravuje Ústava Slovenskej republiky (ďalej len "ústava") a zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov. Tento zákon nadobudol účinnosť dňom jeho vyhlásenia 15. februára 1993 a neobsahuje ustanovenie o spätnej účinnosti, Ústavný súd preto nie je oprávnený preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi došlo pred uvedeným termínom k porušeniu základných práv, či slobôd. Navyiac v čase, keď Obvodný súd Bratislava 2 vydal rozhodnutie sp. zn. 9 C 282/91, vykonával svoju činnosť Ústavný súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, na ktorý sa pisateľka podnetu mohla obrátiť o poskytnutie ochrany spomínaným základným právam. S ohľadom na uvedené, ústavný súd nemá, tak ako je uvedené v bode 1. výroku tohto rozhodnutia, právomoc konať vo veci porušenia základných práv pisateľky podania v konaní a rozhodnutí Obvodného súdu Bratislava 2 sp. zn. 9 C 282/91.

Pokiaľ ide o nespokojnosť pisateľky s rozhodnutiami Obvodného súdu Bratislava 2 sp. zn. 15 C 58/93 a 16 C 177/93 ústavný súd konštatuje, že jeho pôsobnosť ako nezávislého súdneho orgánu

ochrany ústavnosti (nie však zákonnosti) upravujú čl. 125 až 129 a čl. 130 ods. 3 ústavy. Z nich vyplýva, že môže preskúmavať len tie rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré im pred-

- 4 -

chádzalo alebo rozhodnutím samotným, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Zamietnutie návrhu účastníka konania rozhodnutím všeobecného súdu nie je preto, bez existencie konkrétneho porušenia základných práv a slobôd, dôvodom na začatie konania pred ústavným súdom. Okrem toho ústavný súd nie je nadriadeným orgánom všeobecných súdov a ani odvolacím súdom ďalšieho stupňa voči ich rozhodnutiam, a preto ich nemôže zrušovať, čo vyplýva z čl. 144 ods. 1 ústavy. Za porušenie základného práva alebo slobody občana nemožno však považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom. Ústavný súd preskúmava porušovania práv alebo slobôd zaručených ústavou, nezaoberá sa však osobnou nespokojnosťou jednotlivca so súdnym rozhodnutím. Základné práva, ktoré navrhovateľka vo svojom podaní označila za porušené, nemajú priamu príčinnú súvislosť s postupom súdu, ale s jeho právnym názorom na vec, resp. s výkladom zákona. Výklad zákona, ktorý pri rozhodovaní vo veci samej aplikuje všeobecný súd, prislúcha len tomu súdu, ktorý je príslušný v danej vec rozhodnúť. Ústavný súd je príslušný podávať výklad len ústavných zákonov (čl. 128 ods. 1 ústavy a 45 až 48 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z.).

Z týchto dôvodov rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky podľa 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. tak, ako je uvedené v 2. bode výroku tohto rozhodnutia.

V časti, v ktorej pisateľka podania namieta porušenie svojich základných práv rozhodnutím Stavebného bytového družstva v obvode Bratislava 2, za ktoré považuje list zn. BÚ 2/276/94/OT/SB z 10. februára 1994, ústavný súd konštatuje, že táto písomnosť nie je rozhodnutím, ktoré by podliehalo preskúmaniu ústavného súdu podľa čl. 127 ústavy. Rovnako ním nie sú ani v podaní spomínané rozhodnutia kontrolného orgánu stavebného bytového družstva.

- 5 -

Ďalej ústavný súd konštatuje, že len všeobecný súd je oprávnený rozhodnúť o práve vzniku nájmu /užívania/ k bytu a toto rozhodnutie je záväzné pre všetky subjekty majúce na veci právny záujem. Preto aj Stavebné bytové družstvo musí toto rozhodnutie rešpektovať, a jeho konanie v tomto zmysle nemožno preto považovať za porušenie základných práv občana, o ochranu ktorých môže právnická alebo fyzická osoba žiadať ústavný súd podľa čl. 130 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd podľa čl. 127 ústavy je oprávnený rozhodovať o ústavných sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných alebo miestnych orgánov štátnej správy alebo orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Okrem toho môže začať konanie aj na podnet právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv (čl. 130 ods. 3 ústavy). Ako v konaní o ústavnej sťažnosti, tak i v konaní o podnete, ústavný súd rešpektuje ústavou vymedzenú pôsobnosť všeobecných súdov konať a rozhodovať v občianskoprávných a trestnoprávných veciach.

Časti návrhu, ktorý považovala pisateľka za ústavnú sťažnosť, odvolávajú sa na čl. 127 ústavy, ako aj tej časti, ktorú podala podľa čl. 130 ods. 3 ústavy, nemohol ústavný súd vyhovieť,

pretože ústavnú sťažnosť považoval podľa 54 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. za zjavne neopodstatnenú a o porušení tých práv stavebným bytovým družstvom, ktoré namietala ako pisateľka podnetu, nie je ústavný súd podľa 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. príslušný rozhodnúť. Preto rozhodol tak, ako je uvedené v 3. a 4. bode výroku tohto rozhodnutia.

Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že zo strany Stavebného bytového družstva v obvode Bratislava 2 nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 144 ods. 1 ústavy, lebo toto ustanovenie upravuje nezávislosť sudcov pri rozhodovaní a ich viazanosť len zákonom. Pokiaľ ide

- 6 -

o toto ustanovenie ústavy Obvodný súd Bratislava 2 preukázal práve svoju nezávislosť v rozhodovaní, keď rozhodol podľa svojho vlastného uváženia v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný
opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 1995

Za správnosť vyhotovenia

JUDr. Richard Rapant

predseda senátu